

DEBRECZEN

PÖLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagyobb hirdetés: 6 kr.
Kisobb hirdetés: 4 kr.
Helyi hirdetés: 2 kr.
Hirdetés nélküli hirdetés: 100 kr.
Hirdetés nélküli hirdetés: 100 kr.
Hirdetés nélküli hirdetés: 100 kr.

ORBÉLY IMRE
Orvos
Lakik Piacz-utca 1711.
d. e. 9-12-ig
d. u. 3-5-ig

Lászlónál
női ruha zefirek
legfinomabbig.
és GYAPJU
függönyök
szép kiállításban.
Jaeger gyapju
tönyök
kívül tartós és igen formás,
és nyári használatra.

özsef és Társa
kistemplom-bazár.
vetkező lakás-berendezési
szekkeket:
Manilla futószőnyegek
kártya feljebb.
TRY SZÖNYEGEK
tere 1 frt 40 kr.

er, velvet futók
választékban.
állított szőnyegek minden
sághban készíttetnek.

A SZÖNYEGEK
10-12-14 frtjával.
ló és pamlag szőnyegek.
torkelmék.

ASZTALTERÍTŐK,
és csipke-függönyök.
pó, plüss- és flanel
KI TAKARÓK.
és matrácok.
eska batistok
nyalában kaphatók kizárólag
özsef és Társa czégnél
ezen, kistemplom bazár.

RECZENBEN,
fürdő-intézet telepén ujon-
s a mai tudomány színvo-
nalán álló

GYÓGYINTÉZET
hó 20-án megnyit.
közlekedés, — nyilvános
kötöttetés, — árnyas sétá-
ludó vendéglő. — Vidéki
látásáról gondoskodva van.
Intézet orvos:
Dr. TIHANYI SÁMUEL.
rogrammok a fürdő pénzár-
sra a vidékre bérmentve
— Előjegyzések a fürdő-
bármikor elfogadtatnak.

bolt és lakás.
egled-utcai 2151-ik
atti bolt és folytató-
öldszinti lakosztály
nius 15-től több év-
e adatik. — A lakás
is elfoglalható.
kezhetni Kardos
ló üzletében.

Főterünk rendezése.

Debreczen, jun. 16.

(*) Érdekes kérdést vet fel »Egy városi képviselő« cz. alatt t. lapjárunk a »Dabr. Nvár. Értésítő« jun. 15-iki számában, szorgalmazván városunk főutcájának végleges rendezését s követelvé, hogy az úgynevezett »pécsi sor«, meg »a gyümölcs áruló« sátorosra főutcánkról távolítsassék el.

Üdvözöljük a városi képviselőt, vagyis inkább bizottsági tag ur felszólalását, bárki legyen is s kijelentjük, hogy törekvésében tehetségünkhez képest támogatni fogjuk, — mert nem kell azt magyarázni sem, hogy az a pécsi sor, meg azok a gyümölcsös sátrak, a fejlődő, a városiasodó Debreczen kelletlen közepén, csakugyan egy dala »középkor«, a mely az ő disztelenségével, szeméttelével, piszkával, repülő lud stb. pelyheivel, éktelen zsivajával, az árusok nagyobb részének trágár beszédeivel, lerontja mindazt az illusiót, a melyre a különben dicseretes buzgalommal és sikerrel fejlesztett főutca hangolva.

A felszólaló sok okot hoz fel, melyek mindenike e botránnyól eltávolítása mellett szól.

De hát elég ebből egy is, t. i. a szépségeti ok.

Olyan nagyvárosias jellegű városnál, mint Debreczen, ezen egyetlen ok elől meg kell hátrálni az aféle magán érdekeknek, a minőket a felszólaló fölhoz és czáfol is, mint például a piacutczán levő üzletek forgalmának és az ottani házak bérének esetleges esése.

Ez az üzlet-forgalom és házberésés a mi hitünk szerint sem fogna bekövetkezni, különösen most nem, a mikor a királyi tábla, meg az üzletvezetőség ide helyezését több száza ra menő család fog Debreczenbe letelepedni. De ha bekövetkeznék is, hát hiszen Debreczen város s annak nagyközönsége érdekével szemben, nehánynak magán érdeke, helyesebben kiáltása, jogosultnak nem tekinthető, és közteltekben reformálásánál, az e nemű sérelmekre, legyenek azok képzelték vagy valódiak, gondolni sem szabad.

A felszólaló urnak azon ajánlatát azonban, hogy — ez a keleties vásár utczáson az utcán, vagy annak a folytatásán, — a Várad-utczára való helyezésével, — csak mintegy odébb tolassék, már nem osztjuk.

Az a bajunk most is, hogy a város lakosságának nagyobb részéhez, a piaczgy is messze van. Hát még ha odébb tolatik a vasut felé, mennyivel messzebb fog esni például a Péterfiak részöl?

A piaczrendezésnek helyes megoldási módja csak az, ha a város különböző részén fekvő, különböző pontjain, például a város 4-6 téréen vagy utczáján, külön-külön piaczok rendezetnek be, de nem úgy, a mint ez különböző piaczainknál ma elég rosszul, czéltalanul s megfoghatatlan okból fennáll, hogy t. i. az egyik piaczon például csak kenyeret, a másikon csak szárnyast és így tovább, lehet találni, úgy, hogy a kinek a napi házi szükséghez be kell vásárolni, hát annak kénytelen-kelletlen be kell futni ugyszólván az egész várost, s el kell tölteni egy jó fél délelőt, hanem akként, hogy minden piaczon, a napi piacz szükséglet minden nemét megtalálhassa a fogyasztó közönség.

Tudjuk, hogy Debreczenben a »koc« manapság (elég hiba) még mindig nagybatalmasság számba megy, s a beosztásnál tán lenne ezek közt némi zugás, de hát ez figyelembe épen nem vehető, s azután meg segíteni is lehet rajta azzal, ha a különböző piaczokon az árulás közötti időszakokként változtatik.

Arra, hogy piaczunk így rendeztessék: égetős szükség van. — Valamint égetős szükség van arra is, hogy a kofák bevasárlása erősen megrendszabályoztassék; — mert hogy ennépség, a termelő és fogyasztó közönséggel szemben egyaránt milytűrhetetlen eljárást tanusít, s hogy miként terrorizálja a kereskedelmek az a terület, amelyet ugyszólván erőhatalommal foglal el, hogy rohanja meg az árujával piaczra érkező termelőt, sirtózatosszájával, hogy teszi lehetetté a tisztességes fogyasztó közönség közvetlen bevasárolhatását, s miként jütreven, rövidpárróra negyed alatt, különösen a baromfi vásárrnál, 50-60%-os jogtalan nyereséghez, arról minden

házi asszony tanubizonyosságottessz mellettünk.

Ezen a képtelen, türhetetlen állapoton sürgösen segíteni kell.

== Belföldi hírek. A király meglátogatta a mükévelő fényképek kiállítását Budapesten. — Kitüntettet ezred. A király a budapesti helyőrség felett e hó 11-ikén délelött tartott szemléjén kitüntető elismerésben részesítette az Albrecht főherczeg nevet viselő 44. számú (somogyvármegyei) gyalogrezdet. — Leg. ez-ö kiállítás a fővárosban. A műbarátok köre 1891. január hó 5-től február hó 15-ig Budapesten özv. gróf Károlyi Alajosné muzeum-utczai palotájában legyező-kiállítást rendez. — A képviselőház új háza a gya. Képviselői körökben Almássy Géza képviselőt emlegetik Bezerédy Viktor háznagy utódnak, ki tudvalevőleg a belügyminiszteriumba miniszteri tanácsossá neveztetett ki. — A temesvári lottóper. A temesvári bírói-körökben úgy velik, hogy a pótvétárgyalás a lottó-perben legközebb augusztus közepén tartatik meg. A vedők eleinte más törvényeszk delegálását akarták kérni, de tervüktől elállottak. — Kossuth Lajos nővére, Ruttkayné Kossuth Lujza uró, mint Halász Olivér orsz. képviselő a »Budapesti Ujság« szerkesztőjének írja, e hó 22-én indult haza Magyarországra, Helfy Ignác képviselő társaságában, ki egy heti látogatás czéljából Turinba utazott.

== A menekülő czár. Pétervár, jun. 14. Egy nappal azelőtt, hogy a czár oly váratlanul elutazott Gacsinnából, a pétervári főkörmányzó és a rendőrfő előzetes jelentkezés nélkül két óra hosszat tartó kihallgatáson voltak a czárnál. E kihallgatás következtében történt, hogy a czár és egész családja hirtelen elhagyta Gacsinnát és Péterhofba és Alexandravillába költöztek át. — Ez a lakás-változtatás, mely hallatlan sietéssel történt, az orosz fővárosban sokféle találgatásra adott okot. Tény az, hogy a pétervári rendőrfő és több magasabb rendőrhivatalnok Gacsinnába rendeltetett, hogy jelentést tegyenek az előfordult nagy dinamit-lopásokról és ama számos elfogatásról, mely Pétervárót, Korastadtban és Moszkvában történt. Mivel a czár másnap azonnal elutazott, ezt azzal magyarázzák, hogy a nihilistákna újabb merényletekre való készülődését fedezték föl.

== Külföldi hírek. Vilmos császár és Bismarck herczeg. Nem szenved kétséget, hogy Vilmos császár és Bismarck herczeg viszonya egyre élesebb alakot ölt. A császár állítólag feszült figyelemmel kíséri az ügyet s közvetve vagy közvetlenül figyelmeztette Bismarckot, hogy nyilatkozataiban több óvatosságot tanusítson. De az exkanczellár nagyra ridegen fogadta a figyelmeztetéseket s nemcsak folyton nyilatkozik, hanem hir szerint környezetében, vagyis a herczeg tudtával röpirat készült, mely a Bismarck-válságról, okairól és előidézőiről fog leleplezéseket közölni. — A porosz országgyűlés ülésszaka, mely január 15-én vette kezdetét, csü-

törtökön délután berekesztetett. A király berekesztő üzenetet Bötticher, a minisztertanács alelnöke olvasta fel. — Constans k. i. t. utatése. Constans francia külügyminiszter Sándor orosz czár részéről kiváló kitüntetést nyert; megkapta az orosz Anna-rend nagykeresztjét. — Tráger Albert, német költő és politikus, csütörtökön ölte meg születésének hatvanadik évfordulóját a legjobb egészségben. — Elpusztult város. Elmwood amerikai községet (Illinois) egy förgöteg teljesen elpusztította. Témerek ember odaveszett. — Vilmos császár az özszel, a hadgyakorlatok után, Ferez József király meghívására valószínűleg Magyarországra utazik, részt veendő az özi hadgyakorlatokon. — Milán király a nisi tűztek küldöttsége előtt kijelentette, hogy állandóan Belgrádban fog lakni és fia nevelésének szenteli minden idejét.

Közgazdasági helyzetünk.

(A debreczeni kereskedő társulat választmányának az 1888. és 1889. évekről szóló jelentéséből. — Összeállította: Dr. Király Ferenc.)

Az általános közgazdasági helyzet s vele együtt az egyéni boldogulás tényezői a jelentésünk tárgyát képező elmúlt két év alatt ugyszólván mitsem változtak s azok ma is nehezé teszik az anyagi statusquo-nak fenntartását, habár az 1887. és 1888. évek aratási eredménye kielégítőnek volt mondható.

Egyebiránt, ha a lefolyt két év üzleti eredménye csekély volt s ha a kereskedelmi politikai helyzet meg ma is, mint ezek óta kedvezőtlen, meg sem zárkoztunk el annak konstatalása elől, hogy a viszonyok jobbra fordulásának előjelei már több, mint egy irányban felismerhetők.

Svájcczal és Olaszországgal sikerült a múlt év folyamán érdekeinknek eléggé megfelelő tarifa-szerződéseket kötönni, mit annál nagyobb vívmányunk kell tekintenünk, mivel meg mindig a vámvédelem eszközeül szolgáló legtöbb kedvezményi szerződések dominálják a helyzetet. A vámvédelem — tulhajtásainak következtében — kezd már erössé és kényelmetlene válni a legtöbb európai állammal s így nem tartjuk minden alapot nélkülözökön azon feltevés, miszerint az 1892-ik évben, midőn a mostani érvényben levő kereskedelmi kötések határideje ugyszólván Európaszerte lejár, hogy akkor Német és Franciaországgal, meg a többi kultur-államokkal földmívelési, ipar és kereskedelmi érdekeinknek megfelelőbb tarifa-szerződéseket köthetünk.

Külkereskedelmünk kedvezőbb jövőjére vonatkozó ezen szempontokon kívül egész láncolatával találkoznunk azon jelenségeknek, melyek kereskedelmünk és iparunk bajainak orvoslását s intensívebb fejlesztésének foganatba vételét engedik reményezni.

Az állandóan fenyegetett bekének daczára, vagy talán éppen annak következtében, a kormány és társadalom egyaránt érzik a közgazdasági reformok szükségét, habár e téren nagy conceptiókról és melyreható intézkedésekről mindaddig szó sem lehet, valamaddig az Ausztriával kötött kereskedelmi és vámszövetség

A „DEBRECZENI“ TÁRSÁJA.

Nem dogmával él a kutya.

— Debreczeni emlék. —

Nagytisztelétű Aranyi István ur felszólalással azelőtt a theologiai tanította a debreczeni kollegiumban, a quinquennis és sexennis diákoknak.

A tiszteltes urak közül még most is sokan élnek, a kik jó emlékekkel viseltetnek a theologiai professor ur iránt, mert hiszen az egyházi tudományokat, — hivatásuknak alapját, — a nagytisztelétű Aranyi István ur manuscryptumából tanulták.

Évtizedek után gyakran még álomban is foglalkozom a nagytisztelétű ur komoly, tudományos személyével, a miat elefántcsont gombu sétatálcájával kezében, felmagas tetejű kalappal fején, bokáig érő tubingai katufekréjében meg-megjelenik előttem és hideg borzongás futja át egész valomat, hogy most mind jart examinálás alá vesz a nagytisztelétű ur és kiérdemlem szokásos, szigorú megjegyzését: »fráter, tanulni kell«, ha kénytelen leszek előre bevallani, hogy non sum paratus; és a miat az álom ködkepei eloszolván, felébredök, oly jól esik lelkemnek, hogy csak álom volt az egész, egy vízió, a minék valóságából bizonyon nem instálnék, mert a megboldogult meg halála után évtizedekkel is oly szigorú emléket költ fel bennem, a mire érdemet életem-

ben soha sem szereztem, még azáltal sem, hogy egykori praelectióját illetéktelen helyen ki találom fecsegné.

Az a történet pedig ugy volt, hogy a nagytisztelétű professor ur egy ízben a vallási szertartásokról elmélkedvén, miután a Sámbar és Markó korszaka, a hitvitázó irodalom korszaka lejárt, mikor ugyancsak kegyetlenül hozzá láttak a hitvitázók a »Bányász-Csákány« vágáshoz, és miután a nagytisztelétű ur nem irt Apológiát, tehát oda nyilatkozott, hogy az üdvözítő tiszta és keresztényi szereteten alapuló vallását az emberek czifra czeremoniákkal vetkőztették ki eredetiségéből, hangsúlyozva, hogy búbajos köntösbe öltözve, az ördögöknek tömjénel füstölve fanatizálják a nevet némely hitfelekezet papjai.

A nagytisztelétű professor urnak e csurapé alul kiejtett elfogultságát ugyan kiegyenlítettnek találom még akkor, mikor egy katolikus theologiai előadásán revanche-ot adott a főtisztelendő tanár ur Aranyi István ur megjegyzésére, azon szavakkal, hogy Luther Marci meg Kálmán Jankó Istentől elrugaszkodott hitehagyott bitangok voltak és ez idő óta sohasem éreztem magamban hajlandóságot semmiféle hitfelekezetű theologiai értekezés meghallgatására és talán ez volt az oka, hogy a reverenda és talár viselése iránt rokonszenvet nem éreztem magamban, a nélkül, hogy annak viselői iránt a tisztelet keblemben ki-halt volna.

Nagytisztelétű Aranyi István ur emléke hozta ki belőlem ez epizódot, holott annak

semmi köze ahhoz, a mit elmondani akarok, de hát a nagytisztelétű urra visszaemlékezve, sok minden töl az ember eszébe.

Történet pedig, hogy nagytisztelétű Aranyi István urnak a Szepezen szép 16 nyilas tanfajdölje levele, a theologia tanítása mellett, virgulusi szenevedyeket is táplált, szerette a mezőt és gazdáikodott, a mire benne a szenevedélyt tudós Balazshazy János akadémiai rendes tag is élesztette, száz aranyos gazdasági munkájával, noha a tudós író a gyakorlatban tönkre jutott gazda lett nagy tudomány mellett. A korszoruzott gazdasági munka tehát felkötötte a nagytisztelétű ur vágját és nem majerosának gazdasági ismereteire fektetvén a főszlyt, hanem a tudomány csahatalan betüire, ugy történt aztán meg vele az az eset, hogy köleskását akart vettetni a tarlóba, ha paraszt majerosa mennyre-földre nem állítja, hogy a kása elvesztvén csira képességet, nem kel ki s így aztán kénytelen volt a majeros paraszt eszéhez alkalmazkodni, a ki megszegenítette az akadémikus tudományát és a nagytisztelétű ur gazdasági ismereteit.

A nagytisztelétű ur tehát gazdáikodott, vagy miként magát kifejezni szerette, rusztikált és olyan hat pej lovat tartott, a melyekhez hasonlók csak a nemes város czifra méneseben voltak, de szemét is vetett a pejkókra valami betyár és egy éjen az istállóból szerencsésen el is billentette azokat.

A nagytisztelétű ur nem azért tanult lo-gikát, hogy ne következtesse az eseményből, hogy a majerosnak tudnia kell a lovakról,

minélfogva, hogy erkölcsileg vallomástételre kényszerítse a gazdaság vezető majorst, bírói zárlatot kért annak ingóságaira.

A bíróság el is rendelte és foganatosította is a zárlatot, lefoglalván a majerosnak összes vagyonát képező 40 forintját. A majeros azonban mennyre-földre tagadta, hogy a dolgról neki tudomása volna, mert ő becsülettel eszi kenyereit. A bíróság és az ügyvéd hajlandók is voltak hitelt adni a becsületes képu majoros szavainak, csak azt nem foghatták meg, hogy a tanyában levő kutyák miként nem vették észre az idegen lökötöt.

Ennek oka az, felelt a becsületes képu majeros, hogy a tanyában egyetlenegy kutya sincs. Hoztam én ugyan magammal két jó őrző ebet, de miután komerczióm kevés, a nagytisztelétű ur pedig a kutyákra külön szelmet nem adott, szegény párák világgá mentek, mert hát nem dogmával él a kutya.

A bíróság nagy szemekelt vetett a paraszt majeros találó megjegyzésére és kíváncsián tudakozdott ismereteiről, a kinek azért volt fogalma a dogmáról, mert valamikor ő is diák volt, de hát a sors forgandó.

Nagytisztelétű Aranyi István ur pedig annyira gyengéjén volt talávia majerosának megjegyzése által, hogy a bírói zárlatot jókedvűen föloldotta, mondván: ez a becsületes ember nem érdemes rá, hogy a törvény sújtsa. Igaza volt, mert a pejkók csakugyan megkerültek és a nagytisztelétű ur soha sem felelte el annak igazságát, hogy nem dogmával él a kutya.

Kárpáti.

fennáll, vagy mostani alakjában lényegesen nem módosul.

Igy nagy azonban az oly feladatok és kérdések száma, melyek az e szerződés által teremtett korlátok közt is részben új intézmények alkotása, részben pedig a meglévőkhöz intenzívebb kihasználása által megoldhatók, és ez vezette tulajdonképpen a kormányt egy oly actio megindítására, mely a kereskedelmi és iparügyek rendezésének keretében bele igyekszik illeszteni mindazon jogosult követelményeket és óhajtsókat, melyek a kereskedők, iparosok és ezeknek szaktestületei által kifejezésre hozottak.

A hazai ipari és gyári termelésnek terjesztése és fokozása, egyes iparágok meghonosítása és általában az ipari, gyártás és kereskedelmi tevékenységnek szélesebb alapokra való fektetése, a consulatások és kereskedelmi kamarák sürgetett reformja, a hitelügynek és szakoktatásnak rendezése, a közlekedési és forgalmi akadályok elhárítása és egy egészséges, az ország anyagi és társadalmi érdekének megfelelő vasuti politikának életbe léptetése, a vándor iparnak szabályozása, a vásártűgy rendezése, az ipartörvény szigorú végrehajtása, a segéd- és gyár-munkások helyzetének javítása — s a kis iparnak a katonai és egyéb kincstári szállásokban való részvételének lehetővé tétele: képezik azon feladatokat, melyeknek megoldása a szakközögek hozzájárulásával és a sikerre való kitartás reményében immár rövid időn várható.

Kereskedelmünkre és iparunkra nézve egyaránt kiváló fontossággal bír ezen kérdéseken kívül még számos oly rokon természetű kérdés vár megoldásra, melyek a kormány vagy törvényhozás beavatkozását igénylik.

Ezen beavatkozónak pedig mi annál nagyobb reménnyel és annál több bizalommal tekintünk eléje, mivel a kereskedelmi és iparügyek vezetése és gondozása ez időszertől oly férő kezébe van letéve, kinek hazafias ügybuzgalma, alkotóképessége és munkaereje azon rövid idő alatt is, mióta mint miniszter működik, messze kibátó, a közvélemény által is osztatlan örömmel és meglepéssel fogadott országos alkotások létrehozásában és szigorú következetességgel érvényesített oly intézkedésekben nyilvánult, melyek hivatják érdekeinknek idegen célok és érdekek javára történt eddigi kizsákmányolását lehetővé tenni.

Jelentésünk szűkre szabott korlátai nem engedik meg mindazon alkotások felsorolását, melyek a kereskedelmi miniszteriumnak 1889-ben történt új beosztása óta s Baross Gábor miniszter közvetlen kezdeményezése folytán létesültek.

De két dologról említést kell tennünk, melyek társadalmi és közgazdasági viszonyok tekintetében gyökeres változások előidézésére vannak hivatva.

Az egyik a személyes és podgyász szállításhoz alkalmazott zónarendszernek életbe léptetése, — a másik a kereskedelmi miniszternek azon félre nem ismerhető törekvése, hogy a nemzeti aspiratiók és jogosult követelmények az anyagi élet terén is kifejezésre jussanak és érvényesüljenek.

A zóna-rendszer genialis conceptioja nemcsak társadalmi és nemzetgazdasági rendkívüli eredmények elérését tette lehetővé, hanem pénzügyi előnyök biztosítását is, — noha sem idő és körülmény, sem a közhangulat nem volt kedvező annak életbe léptetésekor.

Rang és szerelem.

Elbeszélés. — Irta: Kovács István. (Folytatás.) V.

Margit vagy Adél.

Nem szeretem a biográfiákat olvasni. Ugy vagyok vele mint a rosszul instrumentált zenedarabbal; ha mélyen van kezdve, egyes hangok elvesznek belőle, a piano helyett épen pauzákat gondol az ember; ha az őt lenia feletti kurta vonásokba kapaszkodik, a pianóból forte lesz s a dolce-nál azt sajnálja az ember, hogy vattát nem dugott a fülébe.

Az önelet leírások vagy áradoznak az öndicséretéről vagy tulszerények s a tulszerénység gyakran a legnagyobb dicséret.

Epen ezért én rövid leszek. Tizenhét éves voltam. Édesanyám már régen kint nyugodott a temetőben; kicsiny lehettem, mikor itt hagyott, mert arczát se tudtam magam elé varázsolni.

Az öreg Anca, a család veterán cselédje viselte gondomat. Hűséges cseléd volt s jó én hozzám. Mint elbeszélte néha édesanyámnak is, ő dudolta a dajka-dalt fülébe. Leány volt meg most is; egyet szeretett, az az egy is megcsalta, nem tudott többet szeretni.

De ez nem tartozik ide. Az elemi iskolákat otthon végeztem el, azután atyám Késmárkra küldött nemet szót tanulni s az ottani ev. lyceumba kezdtem meg a tudományos élet pályát.

Harmadik osztályba jártam. Jól emlékezem rá, épen német óra volt midőn Mezei ur kint elültatott voltam, benyitott a terembe, — valamit beszelt az előadó tanarral, melyből én nem értettem semmit, azután kézen fogott s kivezetett a teremből.

A kocsis az iskola előtt várt. (Akkor még

A szakközögek egy része hidegen fogadta, — másrésze kivétel nélkül tartotta a reformot, a kereskedő és iparos vidéki községek pedig feltűnő aggodalommal tekintett annak végrehajtása elé, mert benne csak érdekeinek háttérbe szorítását vélte felismerni az országos központ javára.

De a zóna-díjzabásnak erkölcsi és anyagi sikere s a vidéki városok érdekeit is kielégítő hatása elnémitotta a kétkedőket — s meggyújtotta még azokat is, — kik a külföldi semák és sablonok alkalmazása nélkül nem képzeltek e téren sem eredményt elérni.

Ki hitte volna, hogy a már évek óta fokozatosan hanyatló személyforgalmat rövid 5—6 hónap lefolyása alatt oda lehessen feleltetni, hogy az ideai rossz termés és még rosszabb kiviteli viszonyok miatt megeöklent teherforgalmi bevételeket a személyforgalmi bevételek feleslegéből lehessen és pedig teljes mérvben pótolni, — és mindez egy oly forgalommal, melylyel hazánk az összes civilizált államok között, mint első utató szerepel!

A másik nagy jelentőségű cél és törekvés, mely a kereskedelmi miniszter által létrehozott vagy czéla vett minden alkotáson felismerhető, s mely az egyes reformokat okozati összefüggésbe hozza egymással: Magy a r ország közgazdasági és ebből kifolyólag pénzügyi önálló s ának biztosítása.

A vasutak államosítása, — a teherszállítási tarifa-reformok, — a zóna-díjzabás életbe léptetése, — a helyierdeki vasutak letesítésének nagymérvű előmozdítása, — az iparnak adandó állami kedvezmények, — az iparágak meghonosítása, — közűkségeket pótló pénzügyi vállalatok keletkezésének előmozdítása, — az idegen tőke-befektetések megkönnyítése — és egész sorozata a már szentesített törvényeknek s előkészített javaslatoknak tesz taubizonyoságot azon czelutudatos törekvés felől, mely abban culminál, hogy közlekedésünk és összes forgalmunk terén egyedül a magyar nemzeti érdeknek szabad dominálnia, és hogy el kell távolítani mindent, a mi ezen érdekek útjából s a mi függővé teszi beannúnt a mások érdekeitől.

E törekvés pedig tisztelt közgyűlés előbb vagy utóbb, de teljes mérvben fog hazánk javára érvényesülni, mert sem a nemzet, sem a törvényhozás támogatását attól megtagadai nem fogja.

Nem lehet tehát messze időnek fentartva, miszerint az oly vasuti és hajózási vállalatok is, melyek a mult regime idejében nyert szabadalmaikat még most is hazánk érdeke ellen használják, hogy alá lesznek vetve a kereskedelmi miniszter által inaugurált czelutudatos forgalmi politika domináló befolyásának, hogy ekepen azon veszedelmes anomália is valahára véget érjen, mely szerint Magyarországon létezhet két oly nagy fontosságú vállalat, mint a dunagőzhajózási — s az osztrák-magyar államvasutársaság, melyek a magyar érdekeket nemcsak teljesen mellőzik, de sőt azokat idegen érdekeknek igyekeznek következetesen alárendelni.

Nemcsak általános közgazdasági, hanem speciális kereskedelmi érdekek szempontjából is helyen valónak tartjuk a tisztelt közgyűlés előtt a lefolyt két év alatt hozott pénzügyi törvényekről s államháztartásunk egységeiről a helyreállítás érdekében fogantatott intézkedések eredményéről néhány szóval megemlékezni.

csak a conferenciák folytak a Késmárk és Poprádfelka közti vasut kiépítése felett.

— Édes atyád obajt látni edes fiam — fordult felém Mezei ur, a mint a lyceum kapuján kiértünk. — En elkísérlek egész hazáig, mert nem volt, a ki érted jőjön.

Az állomáson, hova két óra járásnyira feküdt szülőhelyem, András várt a kocsiával. Reggel volt, mikor megerkeztünk az állomásra; a nap még a hegyek tulsó oldalán bujkált, csak egy-egy sugár csillant néha elő, azután az is elült, mintha tudná, hogy vannak az emberek közt, kiknek szép álma lehet sajnálna meg felköltöni.

Órultem, hogy valakit látok a régi ismerősök közül. Nem állhatam meg, hogy ne aljjak Andrást, a mint a kocsi megindult velünk.

— Mit csinál apa, András? — volt első szavam hozzá.

— Nem tudom — volt András rövid felelete s közből csapott a lovaknak, mintha nem mentek volna úgy is elég gyorsan.

— Hát miért nem tudja? — faggatám Andrást tovább.

— Sötét volt még, mikor elindultam hazulról, — a tekintetes ur ágyban volt még.

Legyőztem kíváncsiságomat, — békét hagytam Andrástnak; úgy se lehetett volna megérteni a beszédet a sebesen tova gördülő kocsi zörejétől.

Anca várt bennünket a kapuban. Kivül kellett leszállnom Mezei urral együtt s vezetőbe kezennem fogva.

Atyám ágyban feküdt s a mint beleptem a szobába, nyugtatta felem sovány karjait. — Alig ismertem rá, nagyon megváltozott, mióta nem láttam. Futva mentem hozzá, átfogta két kezével fejemet, magához vont, — de nem volt annyi ereje, én hajoltam hozzá megcsókolt.

A regále megváltás, az italméresi jövedék, valamint a conversio nagy terve törvényhozásilag már elintéztetett s csak pénzügyi keresztülvitelök van hátra, — itéletet mondani azonban e műveletekre, valamint az új szeszadó, a czukor-törvényadó s a contingentált szeszmenyiség felosztásáról szóló törvények hatására nézve ma még korai lenne. Annyit azonban konstataálni lehet, hogy ezen kérdések megoldásának alakja és módja összehangzásban van azon törekvással, mely a pénzügyi egysuly helyreállítására irányul.

(Folyt. köv.)

HELYI HIREK.

* **Pártszervezés.** A deb. függetl. enségi és 48 as párt szervezése, illetve újjászervezése betetőzést nyert. Tegnap d. e. 11 órakor a függetlenségi kör helyiségében a párt választmánya ülést tartott s megalakította az intéző bizottságot, melybe a régi tagok ismét egyhangulag beválasztottak, megpótolva 3 új taggal. E beválasztott tagok a következők: Bekó Mihály, Bekényi Péter (uj), Jeney József, Keszei József, Kiss Albert, Márton Imre (uj) B. Jagy Janos, Dr. Legányi Gyula, Dr. Szikszai Szabó József, Szinay Gyula (uj), Somogyi Pál és Könyves Tóth Kálmán.

A párt tisztikarából hivatalból tagjai az intéző bizottságnak: Thaly Kálmán elnök, Kertész János és Szóke János alelnökök, Rab László, Kertész Mihály és Sebess György kerületi elnökök, Dr. Kocsár Gábor, Kovács József és Jeney Miklós kerületi jegyzők, Sinka Ferencz ügyvéd és Bácsy László pénztárnok.

* **Budapest és Debreczen.** Budapest főváros vagyonja — az új vagyonleltár szerint — épületekben, telkekben, ingókban és hasznaveiteli jogokban 98,499,710 frtra rug. E vagyonból levonva a 17,215,666 frt terhet, a főváros tiszta vagyonja 81,249,044 frtot képvisel. — Debreczen város összes vagyonja 16,260,002 frt értékkel bír, melyből levonva a 1,699,718 frt terhet (kölcsonóket), tiszta vagyonként 14,560,284 frt mutatkozik. Budapest tiszta vagyonja tehát nem egészen hatszor annyi, mint Debreczené, de miután Budapest körülbelül nyolcszszor annyi lakossal bír, mint Debreczen, aránylag Debreczen a gazdagabb város Budapestnél!

* **Hajdúvármegye közgyűlése.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 24-én d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat 21 pontból áll, melyek közül legfontosabb a 13-ik és az ezzel kapcsolatos 14-ik pont, — mely pontok így hangzanak: „H. Hadház város polgármestere az ottani városi képviselő testületnek a nagy közösgé a talakulás iránt Poroszlay Zoltán és társai által beadott kérvényre f. évi jun. hó 1-én 60/1407. ky sz. a. hozott határozatát betérjeszti s ezzel együtt Makrai Mihály, Poroszlay Zoltán és társai b-hadházi lakosoknak a H-Hadházon f. évben tartandó tisztújítás elhalasztása iránti kérvényük.” H. Hadház degradálásának ügyével már gyakran foglalkoztunk s most ismételve hangsúlyozzuk, hogy szegénység bizonyítványt állitana ki magáról Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága, ha beleegyeznek H-Hadháznak nagyközösgé való átalakulásába, miután arra semmi alapos ok és szükség nincs!

— Csak hogy itt vagy edes fiam! — azután a fal fele fordult, hogy ne lássam meg a szeméből kigördülő két köncseppet. Oh én észrevettem, lerogytam az ágya mellé s vánkösába temetém könyvtől nedves arczomat.

Sokáig maradtam így.

Az ajtó nyílásra felézetem. Az orvos lepett be. Mezei ur, ki velem együtt jött a szobába az asztalhoz vezetett hol a tiszteletes ur állt, kit csak ekkor vettem észre.

Az orvost vizsgálóadásban atyámaak erős köhögési rohama akadályozta meg; — néhány cseppent adott neki, mire a köhögés lassan megszűnt, azután hozzánk jött, összeráczolta homlokát. Mezei s a tiszteletes ur megértették mert egy sohaj szakadt fel keblökből; én nem értettem.

Keves idő múlva magához hívott atyám; intett, hogy üljek le az ágya mellett levő székre.

— Csak hogy itt vagy edes fiam — szólalt meg atyám — Lásd megint előjött ez a köhögés, ágyba kellett feküdnöm... De ne ijedj meg. Hiszen tudod, hogy ez így szokott lenni télen, — erős a levegő, az én tudóm gyenge hozzá. Majd kitavasodik már nem sokára, akkor én látogatlak meg téged, s számon kérem tőled, hogy mennyire haladtál a német nyelven.

Itt elhalgatott, az orvosra szegézé tekintetét, ki megértette s segített neki az ágyban felülni.

Figyelj réám fiam — kezdé atyám újra a beszédet — valamit fogok neked elbeszélni. Te nem érted még azt meg, azért van itt a tiszteletes ur, az orvos és Mezei ur, hogy figyelmeztessenek majd szavaimra, mikor majd nagy leszsz s meg tudod itélni magad is azok horderejét... Orvos ur, abból a cseppből... úgy szorul ez a mell... A cseppek könnyebbülést szerettek s

* **A főiskola köréből.** Sass Béla, újonnan választott theol. tanár, mihelyt a gymnasiumban letéti tanítványával a nyilvános vizsgát, Berlinbe indul s ott marad a jövő tanév kezdeteig, hogy a tanszékéhez költött arab nyelv beható tanulmányozása után annál teljesebb előkészülettel foglalhassa el tanári kathedráját — A Péczei V. alapítvány latin kérdésére ketten pályáztak, u. m. Jánosy Zoltán és Balogh Ferencz 3 th.-ok, kik között a pályadij (23 frt) egyenlően megosztott; a görög feladványt csak egy ifju, Jánosy Zoltán fejtette meg s azért neki adatott ki a pályadij. Köztanítókul jövő évre a következő felsőbb tanulók alkalmaztatának: Tóth István, Bátori Gábor, Csányi Bénéámia, Toth László és Jánosy Zoltán. Főiskolai szenior Nagy Gyula lesz. A gymnasiumban segetánároknak gyanánt Bartók Jenő és Dezsi Lajos végezett hittanhanglatok fognak alkalmaztatni.

* **A csendőri vallatás.** A büntető igazságszolgáltatás terén egyre fokozódó mérvben merülnek fel azok az esetek, melyekben a csendőrkör oly embereket, kiket a bíróság kegytelen a terhükre rótt cselekmény vádjai alól felmenteni, előzőleg kivallatás által beismertő vallomásra kényszerítettek. A kir. kuria már egy ízben tekintélye egész súlyával felcsóit a csendőroknak kivallatási praesidit elien, amely azonban, úgy látszik, most meg általánosabbá kezd válni. Csak a napokban mentelt fel a másodbírósággal egybehangzólag a kuria ismét egy vádlottat, kit a csendőrkör oly vallomás-tételére kényszerítettek, mely a kinyomozott tényekkel ellentétben áll. Az ország legfőbb bírósága ugyan ezutal is megtette az intézkedést a csendőroknak illetékes hatóságuk által leendő felelősségre vonása iránt, de a kivallatásoknak egyre felmerülő esetei azt mutatják, hogy a bíróságok felszóllalása e büntetődj cselekmények ellen egyáltalában nem használ. Pedig valóban ideje volna, magának a csendőrség intézményének tekintély érdekében is, hogy végre e botránys viszályok megszünjjenek. A csendőrnök nincs joga semmifele vizsgálatot eszközölni. Még kevesbe van joga bárkit is kinnasalt vallomásra kényszeríteni. A magyar büntető igazságszolgáltatás tisztessége és becsülete követeli meg, hogy e viszályokat szemmel tartsa. De azt hánókö, hogy nagy ideje volna, ha az illekecs csendőrhathóságok is sikerre vezetett intézkedéseket tennének abban az irányban, hogy a kivallatások szegényfoltja egyszer már megszünjjék.

* **Idők jöle.** A „Debr. Prot. Lap” írja: „A kath. türelmetlenségnek fenyves példáját mutatja a következő kis hír Spanyolországból: Az utolsó úrnapi processiók Murciában a menet elhaladtakor egyik lakos fedett fövel és állva merészkedett maradni akkor, midőn a többiek levett kalappal terde borultak. Az illeto törvényszék erre idezetett a „Leikészi hatalom egyik képviselőjével szemben tanusított engedetlenség miatt” s fogságbüntetéssel sújtatt. A „kath. Zászló” című ultramontan lap ez alkalomból kifolyólag következőleg ír: „Háa Istennek, újra közeledünk amaz időponthoz, midőn a tévának hirdetői, az eretnekek újra példásan megbüntettetnek. — Az inquisitio szent törvényszékének ujából behozatata, a mint természet szerű szükség, nem sokára el fog következni s a fogságbüntetés dicső bűnököt kezeleményibe rettenetesebb lesz, mint a multban volt. Kath. szivünk hittel és buzogságtól áradozik, s óriási örömmel, ha mostani harcunk gyümölcsait aratjuk, minden kérsze-

letet felülh az re a m tot a z o s s z e z e j u k.”) Vá eszünkbe, g gáról az ig ledkeznie a mernek me vgyotok, he politikai ki igazságával a vallási e hajlók feje tol itéletet retem az is hazug az, m fiat, a kit l tent, a kit e

* **Vár Debreczenben munkálatok** tegnap d. e. Kálmán elnök iparkamara tárgyalta és értekezletet tartott az intelligenciákkal, illetve a tá midőn az megerősít, részletesebb egylet felő

* **Elje** giat tanár, gely nyugai M a r i s k e

* **A d** alföld e leg előme demeit uja Gábor keres zett ország 400 frt az példái aján s az iparvált

* **A m** dig sok viss zshntetés e belügyi, ig terekkel eg következők m e r n o k i a kik 1850. 1850-től k müegyeteme zethen mér nyertek; b) tára jogosit vas valam n o k i s s az elbírt s veles f jogositvák, nyertek; vé használatára szertit akat gálatban me

* **A z** erdei „Dob vigalom, — idő daczára és ferli köz úgy hogy m pár tánczoló

* **Kal** a kir. ügyész zéki lapokat a

— Erd tározam ma — nem is v oda borultan szeretem. — Ne lém nyujt tam el. — S a várvá a szó emel. — Ö mulva. — Ké Én istenem. — Vá Ilonka kezé — Ber sége akadály bában mid mel. — Kal be se téve t. — S n ont is Ilonka — Ige Kálmán hal m i d e n t. — Az hogy en sze — Ne hez, el aka — S i — Én vární, mig lik előttonk — Oh láni azzal, boldogításár — Leg mondta e sz

láthatólag új erővel folytatá atyám tovább a beszédet.

— Fiatal voltam 24 éves épen akkor tettem le az utolsó vizsgát, melylyel a tanári diplomát megszereztem. Nem kaptam mindjárt állást s így kegytelen voltam a Berhiday családhoz menni nevelőnek. A 10 éves Berhiday Kálmán kellett tani anom az első osztály tanárgyaira; Berhiday Ilonkát édesanyját pedig zongorázni; — fiatal koromban jól zongoráztam. Még egy gyermek volt a körülbelül velem egy idős Berhiday István, ki a család nagy kiterjedésű birtokában gazdálkodott.

— Ilonka 14 éves volt, mikor oda mentem. Eszembe se jutott állás utána nézni, annyira megszerettem a helyet. Talán más is volt, a mi ott marasztalt; igen volt az a két kezem, melyekbe ha beletekintettem, elfelejtettem mindent, az volt az én egész világom, melyen kívül nem létezett számomra senki, semmi... S e két szem Ilonkát volt.

— Három éve, volt már, hogy a Berhiday családnál nevelőködtém. Ilonka 17 éves lett s a 17 év meghozta az udvarlók, kerők egész seregét.

— En is szerettem Ilonkát lelmem egész hevével s sok kinos éjszaktól virasztottam át érte, boldogságom kivívásáról gondolkozva, vagy egy kierszakolt mosolya miatt, mely nem engem illetett.

— Tudtam, hogy szülői, soha nem adnák beleegyezésüket, még ha Ilonka szavát bírnám is.

— Szabadulni vágytam e helyről, a távollét ha boldogságot nem, legalább nyugalmat fog számomra teremni.

— S ily gyávan mondjak le boldogságról?... Minden ujabb elhatározásomat romba döntötte egy „ha,” mely örököszen fülembe csengett s melytől nem tudtam szabadulni... Ha ő szeret!...

letet felülhalad. Mily örömmel les az reakciónéve, ha az ellenpártot az inquisitívó lángjaiban...

* Városi egylet* cz. alatt új egylet van Debreczenben alakulófélben. A szervezkedési munkálatok már annyira előrehaladtak...

* Eljegyzés. Sass Béla debr. ref. theologiai tanár, f. hó 14. váltott jegyet Csáki Gergely nyugalmazott városi tanácsos leányával...

* A debreczeni takarékpénztár, a magyar alföldi leghatalmasabb pénzintézete, a közügyek előmozdítása körül szerzett számos érdemeit...

* A mérnöki cím használata körül eddig sok visszaélések történtek el. Ennek megszüntetése czéljából a közoktatási miniszter, a belügyi, igazságügyi és kereskedelmi miniszterekkel egyetértően...

* Az iparos kör* által tegnap a nagyerdői „Dobos” pavilonban rendezett táncvigalom, — az egész napon át tartott hívős idő dacára — igen szépen sikerült.

* Kétfős, hogy ilyen nyílt látásnál szemben a kir. ügyesség tetlen marad? Vagy csak az ellenzéki lapokat szokás sajtó-perekkel zaklatni? Szerk.

— Erős küzdelmembe került, míg elhárítottam magam. Vége volt a zongora óráknak — nem is volt már szüksége a tanításra — oda borultam lábaim elé s bevalottam neki, hogy szeretem.

— Nem csalódtam — mondá kezét felém nyújtva, melyet csókajjal halmoztam el.

— S én? — kérdém tőle remegve s várva a szót ajkairól mely lesújt vagy felémel.

— Ön kevésbé, — mondá kis idő múlva.

— Két fiatal szív megértette egymást. Én istenem, csoda-e ez?

— Vártam az időre, hogy megkérjem Ilonka kezét.

— Berhiday Kálmán tanítványom betegsége akadályozott meg benne. Ott ültem szobámban midőn Ilonka lépett be kisírt szemmel.

— Kálmán meghalt — mondá az ajtót be se téve maga után.

— S nekem így el kell hagynom e helyet, önt is Ilonka...

— Igen, önnel el kell hagyni e helyet Kálmán halála miatt s mert szülőim tudnak mindent.

— Az a minden csak egy lehet, hogy én szerettem, imádoztam, önt Ilonka...

— Nekem is el kell mennem nagynénémhez, el akarok szakítani öntől...

— S ki árulta el titkunkat.

— En magam, mert nem akartam bevárni, míg a boldogság kapuja önként kinyílik előttünk.

— Oh ha én ezt valaha megtudnám halálai azzal, hogy élettemek minden percét boldogítására szentelhetném.

— Legszebb hála reám nézve ha igazán mondta e szavakat.

(Folyt. köv.)

kedv és kitünő hangulat jellemezte, s az intelligens iparos osztály ezáltal is egy valóban kedélyes estére fog visszaemlékezni. A kedv fokozásában nagyrésze volt Rácz Károly zene-kara ismert kiténő játéka és a Pap Gy. bátyánk által kiszolgált ételek és italok kifogástalan jóságának.

* Halaadó istentisztelet. F. hó 18-kán reggel 8 órakor a nagy-templomban halaadó isteni tisztelet tartatik.

* Lehet-e a városi tisztviselő szerkesztő? Ez a kérdés már régen foglalkoztatja Nagyvárad közönségét. Régebben az egyik tanácsos volt szerkesztője, majd a t. főügyész, most a főjegyző szerkeszt egy lapot, a t. főügyész és egy másik városi tisztviselő pedig ennek munkatársai.

* A kotlás és a hipnotizmus. Londonból írják: Chaplain, a „Spectator” munkatársa, igen érdekes kísérletet mond el, melynek egy tyúk volt a — hősnője. Több nem éppen friss tojást akart kiköltetni, de se költőgeppel, se költőtyúkkal nem rendelkezett.

* Vasárnapi munkaszünet. A helybeli kereskedők közös megállapodás szerint üzletüket vasárnap d. u. 1 órától kezdve zárva tartják.

* Egyház. A debreczeni ref. egyház tanácsstermében 1890-ik évi június hó 17 dik napján d. u. 3 órakor gazdasági ülés tartatik. Tárgy: folyó ügyek.

* Bosznia és a koldusbot. Annak a szerencsétlen emlékü hadjártnak, melyet az osztrák és magyar monarchia 1878-ban Bosznia okkupációja végett indított, országszerte számos nyomoréka maradt. Debreczenben éppen sokan vannak, kik résztvettek e hadjártnak, s magukkal hordják annak emlékeit.

* Személyi hír. Sándor József az Emke főtitkára ma délután 3 órakor Debreczenbe érkezik, a Debreczen városi és hajdúmezei Emke választmányának gyűlésére.

* Iskolaszéki ülés. A debr. ev. ref. egyház tanácsstermében f. hó 18-án d. u. 3 órakor iskolaszéki ülés tartatik. Tárgy: a szelektált pályázatok elbírálása és folyó ügyek. Sok fontos tárgy lévén, a pontos megjelenés kéri.

* Erdőúri szakiskolák. A királyhalmi, vadászterdei és liptóújvári m. kir. erdőúri szakiskolákba, melyeknek tanfolyama két évet terjed, az ez évi október havában kezdődő tanfolyamra, részint állami ellátás mellett, részint saját költségen, összesen 52 tanuló fog felvételt.

* Halaadó istentisztelet. F. hó 18-kán reggel 8 órakor a nagy-templomban halaadó isteni tisztelet tartatik.

* Széna- és szalma. I. „Nem tudom, mitől olyan forró a fejem: Lázam nincs és nem is ittam, mégis úgy ég, mint a pokolbeli tűz.” „Hm, éppen úgy, mint multkor a csüröm égeséskor, mikor magától gyulladt ki a széna.” — II. „Mit szól kapitány ur az új szalma-kalaphoz?” — „Valóban nagyság gyönyörű, mintha csak a fején termett volna.”

* Tűzi-játék. Thanhofer Pál, nagykarolyi pyrotechnikus, tegnap este tűzijátékot rendezett a „Margit-fürdő” telepén, a korcsolyázó terezen. A hideg szeles idő dacára nagy közönség nézte végig a tűzijátékot.

je, az ez évi október havában kezdődő tanfolyamra, részint állami ellátás mellett, részint saját költségen, összesen 52 tanuló fog felvételt. A felvételt kívánók igazolni tartoznak, hogy tizenhét éves életkorukat betöltötték s illetőleg az intézetbe való belépésük napjáig betöltik az harminczöt évesnél nem korosabbak, hogy ép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszonyaihoz szokott és edzett testalkattal s különösen jó látó, halló- és beszélni-képességgel bírnak, hogy az elemi iskolákat elvégezték, illetve folyékonyan jól írni, jól olvasni s a közönséges négy száművelet szeriat jól számolni tudnak; erkölcsi magavilágozottak.

* Halaadó istentisztelet. F. hó 18-kán reggel 8 órakor a nagy-templomban halaadó isteni tisztelet tartatik.

* Lövészet. 1890. június 15-én tartott lövészet alkalmával díjat nyertek: legjobb mély lövéssel: Kovács Gyula 1 drb 2 frtos tallért, legtöbb körlövél: Fürst Ödön 1 drb 1 frtos tallért.

* Halálos esés. Egy pércsi szekér ma délelőtt belefordult a pércsi országúton egy árokba s egy öreg asszony, ki leesett róla, s örökre meghalt.

* Széna- és szalma. I. „Nem tudom, mitől olyan forró a fejem: Lázam nincs és nem is ittam, mégis úgy ég, mint a pokolbeli tűz.” „Hm, éppen úgy, mint multkor a csüröm égeséskor, mikor magától gyulladt ki a széna.” — II. „Mit szól kapitány ur az új szalma-kalaphoz?” — „Valóban nagyság gyönyörű, mintha csak a fején termett volna.”

* Tűzi-játék. Thanhofer Pál, nagykarolyi pyrotechnikus, tegnap este tűzijátékot rendezett a „Margit-fürdő” telepén, a korcsolyázó terezen. A hideg szeles idő dacára nagy közönség nézte végig a tűzijátékot.

* Egy népszer. — A „Moll féle francia borsze és só” által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyujtaték közvényes és csúszos bántalmaknál megbéni és daganatoknál. — Egy üveg ára utasítással együtt 90 kr. Szétküldés naponta utánvételel Moll. A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyag-kereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kérésével az ö gyári jelvényével és aláírásával.

Erről-larról. A majálisok vége.

Ma d. e. a sörházban öröm ragyogó arccsal ültek a papák (Nem árulkodás akar ez lenni!) Lecsüngő bajszokat kipederték hegyesre — a mi az öreg uraknál azt jelenti virágnyelven, hogy soha nem volt rózsásabb kedvük, mint most! A Samuk alatt győztek hordani a sereket, mert egész fiatalos tüzzel neki láttak az öregek az ivásnak, miközben elszedték azokat a régi jó száz esztendő adomákat; mindenik tul akart tenni a másikon.

A többi vendég mind összebujt; tanálgatták, kérdegették: mi lehet ez óriási jó kedvnek az oka? Mert ugy örlint csak akkor szokott az ember, ha ternót csinál (Farkas Menyhértet kivéve.) Ternót azonban egyikjese csinált — mi lehet hát az oka?

Megmondom én! Hátt annak örültek ma egy a papák, hogy a tegnapi nappal elmultak a majálisok is; elpusztultak azok a falánk szörnyetegek, melyek örökkön-örökké csak új ruhákkal élnek; mert papák fantáziája ily szörnyetegek képzelt minden majálisit!

Mi pedig gyors lábakkal megáldott Akhillesek szomorúan hajtuk le fejünket a mellünkre, melyből örökké csak az a keserves sohaj támad: vége, ennek is vége!

Szombaton tartották meg a kereskedő ifjak a jöhírű majálisukat a Szikszai fürdő táncstermében. A mulatságon nagyszámú hölgyközönség vett részt.

A Magyarfi fiúk kitünő nótái mellett kora reggelig táncolt az ifjuság, mely sokáig megfogja emlegetni ezt a jó mulatságot. A négyeseket 40-50 táncolta.

Vasárnap este pedig az iparos körnek volt táncmulatsága. — Erről lapunk más helyén emlekezünk meg.

Ha visszatérünk a majálisokra, ugy látjuk, hogy a debreczeni fiatalság az idén is pompásan kitett magáért. Dicséret illeti meg a Magyarfi fiúk és a Rácz Károly zenekart is, mert ők is mindent elkövettek, hogy az ifjuság minél jobban mulathasson. A „hogy volt”-okat sohase gyűlölték — mi ell ennél több? Cs.

Hazánk s a külföld. — A Károlyi család Kaplonyban egész csendben helyezte el az ősi sírboltban azoknak az elhunyt Károlyiaknak a temetőit, kik eddig másutt nyugodtak. —

Az istentiszteletet a kaplonyi szerzetesek végezték. Ezután következett az elhelyezés, legelőször Károlyi Lajos grófot, majd fiait Károlyi László grófot helyezték el, azután Károlyi Alajos grófot s utána Károlyi Lajos grófét született Kaunitz Eleonorát. A szertartáson mindvégig jelen volt Károlyi István gróf s az uradalmi főtitkosság s a vidék intelligenciájának kiválóbb része, ugyszintén Szechenyi Béla gróf két leányával és Károlyi Alajos grófné családja.

Közgazdaság. Gabnaárak (Budapest terménytőzsze június 13.) Buza tavaszra. — pénz. — áru. buza öszre 7.55 pénz, 7.57 áru, — május-júniusra 8.10 pénz, 8.15 áru. Tengeri 1890. máj.—jun. 5.16 pénz, 5.18 áru, jul.—aug. 5.16 pénz, 5.18 áru. — Zab tavaszra — pénz. — áru, öszre 6.21 pénz, 6.23 áru, Káposztarepceze augusztus—szeptemberre 11.65 pénz, 11.70 áru.

Sertésvásár. A kőbányai sertéskereskedésnek távirata: június 13. f. Az ület szilárd. M. urasági öreg nehéz 42.—43.—frtlig ma. urasfiatal nehéz 45.—46.—frtlig, magy. urasfiatal közep 45.—46.—frtlig, magy. urasfiatal könnyű 46.—47.—frtlig, magyar aszedett nehéz —frtlig, magyar aszedett közep 45.—46.—frtlig, magy. aszedett könnyű 46.—47.—frtlig, sserb. átmeneti nehéz 45.—46.—frtlig, sserb. átmeneti könnyű 45.—46.—frtlig, sserb. átmeneti könnyű 45.—47.—frtlig. Az árak hialalt sertéseknél páronkint 45 kg. 4/0-os levonással métermázsánkint értendőek. Romániai és sserbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adtak el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban vám fejében megírtetik.

Sertésállomány: június 11-én volt készlet 164,778 darab, június 12-én felhajtatott 256 darab, június 12-én elszállított 1213 drb. Maradt készletben 163,321 drb sertés.

Főszerkesztő: Szinyay Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre.

PSZT! PSZT! PSZT! egyedül Baum Miksanál.

Eladó birtok. Bihar-megyében, Jankafalva kis község határán, közel a vasúti állomáshoz, 183 holdnyi birtok, — mely áll szántóföldből, rétből, kaszálóból, hegyi szőlőből, erdőből és belsősgéből, megfelelő lak- és gazdasági épületekkel, borházzal és pinczével ellátva, — szabadkézből, örökön eladó. Értekezhetni iránta Debreczenben Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, vagy Ér-Mihályfalván Lévai Vincze fűszerüzletében.

Árverési hirdetés. A debreczeni ref. egyház gazdasági szakbizottságának 46/1890. számú határozatával, a Vecsei-féle pterfiai temető mellett az egyház tulajdonát képező 10 hold majorsági föld, a rajta levő gazdasági épületekkel, 1890. évi október hó elsőjétől kezdődő egymásután 3 évre haszonbérben kiadása elrendeltetvén, ennél fogva az árverésnek a debreczeni ref. egyház tanácsstermében megtartására az 1890. év június hó 18. napjának délutáni három órája kitűztetik, melyre árverelni szándékozók azzal az értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a haszonbérbe adó egyház hivatalos helyiségében megtekinthetők. Debreczen, 1890. június hó 7.

Otrókosi Vég János a debreczeni ref. egyház algonoksa.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás.

Téli gyógyítás.

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörccs, nyálk, gyomorégés, székrekedés, májbetegségek, vertolulás, aranyér és a legkülönösebb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozással az ön Moll-féle Seidlitzporral igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyesen „Isten áldja meg”-et mondok érte; ezek a gyomorot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel: Steinko P. J. lelkész Honnentschlag-ban.

MOLL FELE FRANCIA BOR-ESZES ES SO

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény

csúsz

és minden

meghűlési betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használati közzvény, csúsz, mindennemű testfájdalmak és bénaulánál; borogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok, gyuladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosulát, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é. Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerházában és anyag kereskedésében.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs. Kétféle Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel: Hornof, lelkész Miroslup-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszer., Tóth Béla gyógyszer., Szent-Királyi és Kalenda, Gerébi Fülöp.

Az országszerte különösen kedvelt

szolyvai vízből

rendszerint minden héten friss töltés érkezik Debreczenbe, mit a fogyasztó közönség szíves figyelmébe ajánl

a szétküldési igazgatóság

GERMAN J. ARTHUR.

Főraktár Debreczenben:

CSANAK JÓZSEF

kereskedésében, ezenkívül kapható minden fűszerüzletben és vendéglőben.

Kaszanyitzky Endre

ELŐBB

KUHINKA ISTVÁN K. DEBRECZEN,

ajánlja pontos kiszolgálást és a legolcsóbb árakban elsőrendű gyártmányokból következő idénycikkeket, u. m. Szabadalmazott fémzárral teljesen légmentes

BEFŐZŐ-

és

CZUKROS ÜVEGEK

egyedüli raktárát, melyeket jóságuk folytán a legjobban ajánlhatom; ugyazintén mindenféle fehér és zöld, közönséges befőző- és ugorkás üvegeket,

továbbá

fagyaltkészítő gépek,

FAGYALT SZELENCZEK,

hideg kávé készletek,

hűtődezsák, hűtő jégkészítők,

legjobbnak bizonyult

szódavíz gépek,

nonplus ultra

kávéfőző gépek, kerti támpák,

mozdóasztalok, mozdó készletek,

a legjobbnak elismert

Bernoldy alpaca és chinaziszt

evőeszközök és dísz tárgyak

jótállás mellett.

Utazók részére legelőszérűbb

gyorsfűzők,

KEZI- és UTAZÓ TÜKRÖK, ZSEBPOHARAK.

Postai megbízások a legnagyobb figyelemmel és készséggel teljesíttetnek.

Köszén-kátrányt

legjobb minőségben

szindely és deszkatekők behuzására,

mely által azok tartóssága kétszeres hosszabb, továbbá czulapok, melyek a földbe ásatnak; kerítések s gazdasági eszközök befestésére, hordókban a 50 egész 200 kiló súlytartalommal; — továbbá saját gyártmányú COAKSOT (pírszén) kovácsok és lakatosok részére ajánlja jutányos ár mellett

a légszuszogó igazgatósága Debreczenben.

Eladó

BIRTOK.

H-Pályi határában a nagy-létai utra nyuló 193 hold új irtású tanyaföld szabad kezéből eladó. Bővebb értesítés nálam nyerhető.

Dr. Bakos Imre

ügyvéd.

(Piac u. Vecsey-ház.)

KÖNYV- és KÖNYOMDAI

MUNKAK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKAK

Debreczenben, Főpiac, Sz. Nagy Karoly-ház. — Ajánlja magát mindentéle

gyors és pontos elkészítésére.

Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott iveket, ÉT-, BOR- és ÁRLAPOKAT; DISZMŰVEKET arany, ezüst és színnyomatban; díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papír gyári árban számítatik.

HIRDETESEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hírlapban legolcsóbban számítva közlőteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyvmda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiac SZ. NAGY KAROLY-ház.

1890. évi...
Helyben és postán...
Egyes...
A lap...
KUTASI IMRE...
Nyomdájában...

Jó Magyar...
bert képes...
menynye...
Es bár...
knak s eh...
kedése ál...
gényebb...
Ökreik...
udvarnikr...
hajtának...
czukról a...
nyomor sir...
A nép jó...
szavakkal...
turális és...
nép nem...
általános...
tek a falv...
figyelembe...
Bar igaz...
ben a nép...
tehetől...
zei munká...
rek élete...
ból és f...
hogy a ké...
évet oly...
csak min...
zár a hár...
a jövő m...
ményezi...
Három...
sok ifjura...
makrapipa...
át lehet...
Ily felfog...
érés és...
katona-áll...
vezkedési...
nyilvánul...
dánul a...
séra...
Ebből a...
gokat tud...
Nevezetes...
Már a re...
hez képest...
tel emelk...
ujításokra...
multban...
A katon...
nem száll...
a munka...
csak foltz...
A „BIBLI...
E...
(Mutatvány...
ors...
— Mjra ny...
Meglökte...
Nem illik...
E nagy...
„Talán a...
A ki rád...
Igy fele...
Mutatja...
De az U...
A mit el...
Főfortyan...
Kiall a...
„Kölyök...
Tanitód...
Most csak...
Házi baj...
Te az U...
Efeledve...
U nélkül...
Hogyha...
Kutban...
U nélkül...
am...